

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника
Освітня програма	32645 Управління міжнародним бізнесом
Рівень вищої освіти	Магістр
Спеціальність	073 Менеджмент

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	32645
Назва ОП	Управління міжнародним бізнесом
Галузь знань	07 Управління та адміністрування
Спеціальність	073 Менеджмент
Спеціалізація (за наявності)	відсутня
Рівень вищої освіти	Магістр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Вікарчук Ольга Іванівна, Полінкевич Оксана Миколаївна, Іванова Марина Іллівна, Агура Юлія Олександрівна, Труніна Ірина Михайлівна (керівник)
Залучений представник роботодавців	не застосовується
Дати візиту до ЗВО	27.09.2022 р. – 29.09.2022 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2022/09/Samoocinka-073-Upravlinna-mignarodnum-biznesom_mag.pdf

Програма візиту експертної групи <https://kutba.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/87/2022/09/c78eb3d9-9719-492f-99c4-2ea959961615.pdf>

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям

Освітньо-професійна програма "Управління міжнародним бізнесом" що реалізується на другому (магістерському) рівні вищої освіти у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника, забезпечує підготовку висококваліфікованих фахівців у сфері бізнесу, здатних забезпечувати відповідний рівень конкурентоспроможності на сучасному ринку праці, проводити оригінальні самостійні наукові дослідження та здійснювати науково-педагогічну діяльність. ОП повністю відповідає інтересам і потребам стейкхолдерів. ОП є структурованою за семестрами, роками навчання, має систему поділу освітніх компонентів на змістовні блоки. Освітній процес за ОП забезпечено на високому рівні відповідно до законодавства щодо вищої освіти. Матеріально-технічне забезпечення у повній мірі відповідає сучасним вимогам. Загалом освітня програма "Управління міжнародним бізнесом" відповідає Критеріям оцінювання якості освітніх програм і може бути акредитована. Встановлені недоліки не є суттєвими, їх можна усунути за короткий термін.

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик

- орієнтація на потреби сучасного ринку праці, досить узгоджена політика ЗВО у площині концептуальних документів, які визначають фундаментальні засади його діяльності та ОП; - залучення різних груп стейкхолдерів до реалізації ОП; - введення додаткових програмних результатів навчання, загальних та спеціальних компетентностей надає ОП додаткових ознак унікальності; - здобувачі вищої освіти використовують своє право вибору вибіркових освітніх компонент; - системний підхід до відпрацювання soft skills, актуальних для сучасного фахівця в сфері управління міжнародним бізнесом; - зі спілкування з різними фокус-групами та аналізом сайту було підтверджено той факт, що усі охочі мають доступ до інформації, обсяг якої є достатнім для того, щоб мати уявлення про вступ до магістратури за даною ОП; - тісні зв'язки з роботодавцями, залучення роботодавців до модернізації та підтримки ОП; - стратегія подальшого тісного залучення роботодавців до викладання окремих освітніх компонент; - реальне поєднання навчання та наукових досліджень з впровадженням результатів науково-дослідної роботи студентів в освітній процес; - виконання викладачами наукових досліджень у контексті тих навчальних дисциплін, які вони викладають; - наявні нормативні документи чітко регламентують критерії оцінювання та форми контролю; - критерії оцінювання заздалегідь оприлюднюються, є чіткими і зрозумілими для здобувачів; - розроблена нормативна база є ґрунтовною та дозволяє забезпечити академічну доброчесність; - ОП, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання; - процедури конкурсного добору НПП для успішної реалізації освітньої програми є прозорими і відбуваються відкрито; - в Університеті розроблено чітку, зрозумілу і дієву систему мотивації НПП, що стимулює НПП до професійного розвитку та підвищення викладацької майстерності; - матеріально-технічна база ПНУ імені Стефаника забезпечена аудиторіями зі спеціальним мультимедійним забезпеченням - здобувачі вищої освіти та академічний персонал мають безоплатний доступ до мережі Інтернету, бібліотеки, тренажерної зали, спортивних секцій та плавального басейну; - позитивною практикою закладу є проектно-освітній центр "Агенти змін", який займається науковими грантами, консультацією та підготовкою проектних програм; - позиція внутрішніх та зовнішніх стейкхолдерів береться до уваги під час перегляду ОП; - роботодавці та інші стейкхолдери готові до співпраці та участі у розвитку ОП; - на офіційному сайті ПНУ імені Стефаника та на сторінці Навчально-методичного відділу у вільному доступі розміщено нормативні документи, в яких прописано права та обов'язки учасників освітнього процесу.

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

Слабкі сторони, недоліки: недостатня специфіка та регіональний контекст. Рекомендовано: посилити унікальність освітньої програми, з урахуванням регіональних аспектів, корелювати цілі та зміст ОП "Управління міжнародним бізнесом" з цілями розвитку Прикарпаття. Слабкі сторони, недоліки: невідповідність структурно-логічної схеми ОП та навчального плану стосовно розподілу по семестрах науково-дослідної практики до Положення про освітні програми у ДВНЗ ПНУіВС та Положення про організацію та проведення практики у Державному вищому навчальному закладі ПНУіВС. Рекомендуємо привести у відповідність навчальний план та структурно-логічну схему ОП до вказаних Положень. Недолік: відсутня академічна мобільність здобувачів освіти. Рекомендовано: запровадити академічну мобільність здобувачів вищої освіти у закладах-партнерах. Недолік: відсутня практика перезарахування результатів навчання у неформальній освіті. Рекомендовано: ознайомлювати здобувачів освіти з процедурою перезарахування результатів навчання, здобутих у неформальній освіті та пропонувати конкретні курси для перезарахування. Недолік: інформація на сайті кафедри є недостатньо систематизована щодо опису освітніх компонент. Рекомендовано: розміщувати поряд із силабусами ще й робочі програми. Слабкі сторони, недоліки: недостатня відповідність ОК в контексті посилення зв'язку зі специфікою ОП "Управління міжнародним бізнесом". Рекомендація: посилити відповідність ОК в контексті посилення зв'язку зі специфікою ОП "Управління міжнародним бізнесом" шляхом збільшення кількості профільних публікацій. Активізувати участь НПП та здобувачів у міжнародних проектах. Недолік: недостатня кількість програмного забезпечення ліцензійними продуктами та використовувати безкоштовні бізнес-тренажери під час практичних та лабораторних занять. Недолік: опрацьовані результати опитування зовнішніх та внутрішніх стейкхолдерів не доводяться до широкого кола зацікавлених сторін.

Рекомендація: оприлюднювати проаналізовані результати опитування стейкхолдерів на сайті кафедри, що дозволить стежити за розвитком ОП усім зацікавленим особам. Недолік: до робочої групи по розробці ОП, яка представлена для акредитаційної експертизи, включено лише науково-педагогічні працівники ЗВО. Рекомендація: до робочої групи по розробці ОП включити окрім НПП здобувачів та роботодавців, керуючись нормативними документами ЗВО, що буде позитивно впливати на якість освітнього процесу і дозволить стейкхолдерам напряму взаємодіяти з членами академічної спільноти. Недолік: відсутність на сторінці кафедри відгуків випускників за ОП. Рекомендація: розмістити на сайті кафедри сторінку, яка присвячена випускникам ОП, аналіз, врахування та оприлюднення інформації щодо кар'єрного шляху випускників, що дозволить усім бажаючим бачити досягнення випускників даної ОП та збільшить зацікавленість абітурієнтів до опанування даної ОП.

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми:

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти.

В освітній програмі "Управління міжнародним бізнесом" є чітко сформульовані цілі, що полягають у формуванні системи комплексних теоретичних знань та розвитку професійних компетентностей, здатних забезпечити підготовку висококваліфікованих фахівців з управління міжнародним бізнесом, з вільним володінням комунікацією та перекладом іноземною мовою, здатних здійснювати професійну діяльність в умовах інтернаціоналізації господарської діяльності та здатністю виконувати дослідження та аналіз процесів формування і функціонування системи міжнародного бізнесу. Місією ПНУіВС є: 1) надання якісних освітніх послуг, спрямованих на підготовку високопрофесійних фахівців; 2) формування сучасного дослідницького університету – центру генерування інноваційних ідей та їх реалізації; 3) спрямування освітнього та наукового потенціалу на розвиток і зміцнення регіону. Місія університету відображена в його стратегії розвитку на 2020-2025 рр., затверджена Вченою радою університету від 26.06.2019, протокол №6 (<https://pnu.edu.ua/стратегія-розвитку-університету>). Унікальність ОП "Управління міжнародним бізнесом" <http://surl.li/dgdlw> забезпечується у формуванні конкурентоспроможних фахівців в сфері управління міжнародним бізнесом, які на підставі оволодіння комплексом компетентностей можуть проводити ефективну роботу та приймати зважені рішення при управлінні всіма формами міжнародного бізнесу.

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін.

Під час зустрічі, експерти переконалися у тому, що цілі ОП визначені з урахуванням позицій та потреб потенційних роботодавців, інтересів здобувачів вищої освіти, академічної спільноти та цілком відповідають стратегії розвитку ПНУіВС (<https://pnu.edu.ua/стратегія-розвитку-університету>). Під час відеоконференцій Zoom, які проводились відповідно до програми роботи ЕГ 27.09.2022 р. (день I), а саме з: Ференс Олегом Васильовичем, директором ТОВ "Калуш-Транс" (Когут-Ференс Оксана Ігорівна, перший заступник ТОВ "Калуш-Транс"), Дідченко Оксаною Іванівною, директором ТОВ "Інноваційна компанія "Візеріон"" було встановлено мотивований вибір ОП, тематики дослідження, вибіркових ОК відповідно до напряму наукової роботи з орієнтацією на ПРН та урахування європейського досвіду під час формування даної ОП. У розробці освітньої програми "Управління міжнародним бізнесом" підготовки магістра за спеціальністю 073 "Менеджмент" брала активну участь академічна спільнота інституту та університету в цілому. Це виражалося, зокрема, у висловленні побажань і наданні пропозицій щодо формулювання цілей та програмних результатів навчання ОП, переліку навчальних дисциплін, форм організації та методів навчання, форм та методів оцінювання результатів навчання. Подальша розробка ОП здійснювалась на основі співпраці з представниками академічної спільноти закладів вищої освіти здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти з даної спеціальності <http://surl.li/dgdtu>, міжнародних партнерів університету <http://surl.li/bdeqv>. Під час зустрічі ЕГ з фокус-групою стейкхолдерів було виявлено зацікавленість в напрямі управління інноваційною діяльністю регіону та поширення блоку дисциплін емоційного менеджменту.

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

Формування ОП здійснювалось з урахуванням тенденцій розвитку менеджменту у міжнародному аспекті, що свідчить про готовність здобувачів працювати у різних галузях та бути конкурентоспроможними. Галузевий та регіональний аспекти ОП враховані шляхом моніторингу особливостей розвитку ключових сфер міжнародного бізнесу в Івано-Франківській області та традиційно тісні зовнішньоекономічні зв'язки Прикарпаття з країнами ЄС. Також, слід відмітити наявність у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника Днів кар'єри ЄС <http://surl.li/dfwdz>, які надали здобувачам освіти можливість поширити знання і розвинути навички, необхідні для того, аби стати успішними в контексті європейської інтеграції України. Позитивною практикою є постійний аналіз викладачами кафедри "Міжнародних економічних відносин" тенденцій розвитку спеціальності, який дозволив ввести такі нові освітні компоненти як: "Діджиталізація та кібербезпека підприємств у сфері міжнародного бізнесу", "Антикризове управління та адаптивний менеджмент у міжнародному бізнесі".

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності). За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

Стандарт вищої освіти за спеціальністю 07 "Управління та адміністрування" галузь знань 073 "Менеджмент" для другого (магістерського) рівня вищої освіти було затверджено наказом МОН №959 від 10.07.2019 р. <http://surl.li/biuj>. Освітні компоненти об'єднані у структурно-логічну схему. Окрім цього, в ОП "Управління міжнародним бізнесом" на постійній основі здійснюється моніторинг та оцінювання навчальних планів та освітніх стандартів, якості викладання, навчання, системи оцінювання навчальних досягнень, забезпечення зворотного зв'язку студентів щодо якості викладання та їх навчального досвіду, пріоритети підвищення кваліфікації викладацького складу <http://surl.li/dgdllw>.

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1.

Позитивними практиками у розрізі даного Критерію є: орієнтація на потреби сучасного ринку праці, досить узгоджена політика ЗВО у площині концептуальних документів, які визначають фундаментальні засади його діяльності та ОП, залучення різних груп стейкхолдерів до реалізації ОП, введення додаткових програмних результатів навчання, загальних та спеціальних компетентностей надає ОП додаткових ознак унікальності.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1.

Слабкі сторони, недоліки: недостатня специфіка та регіональний контекст, не вираженість блоку, пов'язаного з емоційним менеджментом. Рекомендовано: посилити унікальність освітньої програми, з урахуванням регіональних аспектів, корелювати цілі та зміст ОП "Управління міжнародним бізнесом" з цілями розвитку Прикарпаття.

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1.

ЕГ встановлено, що цілі та мета ОП корелюються із місією Університету. ОП розроблена з урахуванням інтересів зовнішніх та внутрішніх стейкхолдерів. Тому, загальна оцінка за Критерієм 1 в повній мірі відповідає рівню "В".

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності).

Обсяг освітньої програми "Управління міжнародним бізнесом" відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для другого (магістерського) рівня вищої освіти і становить 90 кредитів ЄКТС. Форми здобуття освіти на ОП заочна. Термін навчання – 1,4 роки. Обсяг ОК, спрямованих на формування компетентностей, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти і відповідає вимогам статті 62 п. 15 Закону України "Про вищу освіту". Навчальні дисципліни плануються в обсязі не менше 3 кредитів, що зазначено у Положенні про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в державному вищому навчальному закладі "Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника" відповідає нормам законодавства <https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2022/09/02-071.pdf>.

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

Зміст освітньої програми має чітку структуру - загальні та спеціальні компетентності логічно поєднані в єдиний комплекс знань та умінь. Усі програмні результати навчання, визначені стандартом, забезпечено обов'язковими освітніми компонентами. Структурно-логічна схема, наведена в освітній програмі, дає можливість добре прослідкувати взаємозв'язки між освітніми компонентами. Однак ЕК зазначає, що в ОП у структурно-логічній схемі не зазначені вибіркові компоненти по семестрах, що ускладнює розуміння здобувачів про кількість ОК в семестрі <https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2022/09/073-NP-UMB-mag-2022.pdf>. Освітня програма є структурованою та збалансованою щодо загального часу навчання як за семестрами, так і за роками навчання. Таким чином, освітні компоненти, включені до освітньої програми, дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеній для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

Зміст ОП відповідає методам і технологіям, якими має володіти здобувач, зокрема, системою інноваційних методів з використанням діджиталізації, професійних методик та технологій управління міжнародним бізнесом. Він дає можливість сформувати компетентності, що задовольняють потреби сфери управління міжнародним бізнесом. Його також слід вважати досить актуальним для перспектив подальшого розвитку й удосконалення ОП у процесі її наступного перегляду.

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством.

Структура ОП передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством, який становить 25% Положення про порядок реалізації здобувачами вищої освіти ДВНЗ "Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника" права на вільний вибір навчальних дисциплін <https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2022/09/02-07.33.pdf>, Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в державному вищому навчальному закладі "Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника" <https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2022/09/02-071.pdf>, Положення про академічну мобільність учасників освітнього процесу Державного вищого навчального закладу "Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника" (<https://cutt.ly/7VQowqY>). Даними документами передбачено складання здобувачем власного індивідуального навчального плану. Процедура вибору здобувачами освітніх компонент передусім їх ознайомлення із порядком, термінами, особливостями запису на вивчення навчальних дисциплін, запропонованих у Каталозі освітніх компонентів вільного вибору студентами <https://cutt.ly/oV2qoX6>. Формування індивідуальної освітньої траєкторії забезпечується і за рахунок обрання місця проходження практики; теми кваліфікаційної роботи та наукового керівника; реалізацію права здобувачів на академічну мобільність Положення про академічну мобільність учасників освітнього процесу Державного вищого навчального закладу "Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника" <https://cutt.ly/7VQowqY>. Можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії для здобувачів забезпечується і такими інструментами як встановлення індивідуального графіка навчання Положення про порядок навчання студентів за індивідуальним графіком у ДВНЗ "Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника" (<https://cutt.ly/1VZT78K>).

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

ОП і навчальним планом у рамках забезпечення практичної підготовки передбачено 27 кредитів ЄКТС науково-дослідна (15 кредитів) та виробнича практики (9 кредитів), перекладацька практика (3 кредити). Всі види практик є обов'язковими освітніми компонентами ОП. ЕГ зазначає, що в навчальному плані науково-дослідна практика тільки в 3 семестрі, а в структурно-логічній схемі ОП, фактично дана практика є в 3-х семестрах <https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2022/09/073-OP-UMB-mag-2022.pdf>. Методичне та організаційне забезпечення процесу проходження практики забезпечується Положенням про організацію та проведення практики у Державному вищому навчальному закладі "Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника" <https://cutt.ly/kVQohnb>. Зустрічі з роботодавцями засвідчили проходження здобувачами практики та загальну задоволеність роботодавців практикантами (Михайлишин Іванна Іванівна, директор ПОА "Нове життя", Когут-Ференс Оксана Ігорівна, перший заступник ТОВ "Калуш-Транс" Цимбалістий Роман Зеновійович, директор ТзОВ "Памібро", Чміль Володимир Дмитрович, директор ТзВО "Коляр-експорт"). Проходження практики здійснюється в організаціях та підприємствах з якими ЗВО має тривалу та ефективну співпрацю. Практична підготовка проводиться під керівництвом викладача кафедри та працівника підприємства. Спілкування ЕГ зі здобувачами показало задоволеність здобувачів умовами за змістом практик, а також практичною підготовкою на ОП в цілому. Таким чином, можна зробити висновок про забезпечення практичною підготовкою на ОП здобуття компетентностей, необхідних для подальшої професійної діяльності.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

Освітньо-професійна програма "Управління міжнародним бізнесом" для другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 073 "Управління та адміністрування" дає можливість випускникам набутти таких соціальних навичок (soft skills), як здатність до адаптації та дії в новій ситуації; вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми; здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети; фахову англійську комунікацію; навички лідерства і делегування повноважень. Формування "soft skills" забезпечується в рамках навчального процесу на практичних заняттях, при виконанні кейсів індивідуальних завдань, де студенти розвивають креативне мислення, навчаються працювати в команді, демонструвати результати спільної роботи, взаємодіяти з різними типами людей, приймають участь у показових заняттях та майстер-класах. На ОП ведеться викладання англійською мовою ("Бізнес-комунікації і переговори"). Варто зазначити, що для покращення ОП, потрібно збільшити кількість ОК (викладання іноземною мовою). В ЗВО створені достатні умови для розвитку soft skills, під час фокус-групи зі здобувачами, всі висловлювали свою думку, активно проявили комунікативні та інші навички.

7. Зміст освітньої програми урахує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

Зміст ОП "Управління міжнародним бізнесом" відповідає вимогам Стандарту вищої освіти України спеціальності 073 Менеджмент галузі знань 07 "Управління та адміністрування" для другого (магістерського) рівня. В ОП 2022 року передбачено 16 програмних результатів, з яких 13 відображені у Стандарті. Всі освітні компоненти зорієнтовані на досягнення цілі навчання, зазначеної у вказаному Стандарті.

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

Обсяг навантаження студентів на ОП регулюється Положенням про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в державному вищому навчальному закладі "Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника" <https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2022/09/02-071.pdf>. В п. 7.1 Положення зазначено, що кількість контактних годин на один кредит становить для студентів магістерського рівня від 7 до 10 годин. Саме цим, за словами Гаранта, для даної ОП обумовлюється співвідношення аудиторних годин до самостійної роботи в середньому 27%:73%. Головний аргумент – надання більше часу самостійної роботи для достатнього вирішення поставлених завдань, що забезпечує досягнення цілей та програмних результатів навчання. Так, освітні компоненти на 3 кредити мають співвідношення аудиторних годин до самостійної роботи – 30:60 годин (33,3%:66,7%); на Обсяг одного кредиту ЄКТС становить 30 годин. Навантаження одного навчального року становить 60 кредитів ЄКТС. За результатами інтерв'ювання здобувачів вищої освіти встановлено, що розподіл навчального навантаження за навчальним планом аудиторна/самостійна робота є достатнім для формування програмних результатів навчання та таким, що не перевантажує навчальну роботу студента. Це ж підтверджують результати анкетування здобувачів вищої освіти даної ОП (<https://cutt.ly/tVZYuy3>).

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

Впровадження елементів дуальної форми навчання в освітній процес регламентується відповідним Положенням про дуальну форму здобуття вищої освіти у ДВНЗ "Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника" <https://cutt.ly/sVQC6fH>. Підготовка за дуальною формою на ОП не здійснюється.

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2.

Здобувачі вищої освіти використовують своє право вибору вибіркових освітніх компонент. Системний підхід до відпрацювання soft skills, актуальних для сучасного фахівця в сфері управління міжнародним бізнесом. Партнерство ДВНЗ "Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника" з потенційними роботодавцями з приводу практичної підготовки здобувачів.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2.

Невідповідність структурно-логічної схеми ОП та навчального плану стосовно розподілу по семестрах науково-дослідної практики до Положення про освітні програми у ДВНЗ "Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника" та Положення про організацію та проведення практики у Державному вищому навчальному закладі "Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника". Рекомендуємо привести у відповідність навчальний план та структурно-логічну схему ОП до вказаних Положень.

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2.

Враховуючи сильні сторони та позитивні практики (системний підхід до відпрацювання soft skills, партнерство з роботодавцями, вибір вибіркових освітніх компонент) та рекомендації щодо удосконалення ОП у контексті критерію 2, ЕГ вважає, що ОП "Управління міжнародним бізнесом" спеціальності 073 "Менеджмент" має достатній рівень узгодженості з якісними характеристиками за підкритеріями. Виходячи з встановлених Експертною групою фактів, можна вважати відповідність ОП критерію 2 достатньою (з несуттєвими недоліками).

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

Інформація на правила прийому подана на сторінці <https://admission.pnu.edu.ua/>. Правила чіткі і зрозумілі. Не мають дискримінаційних положень.

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

Вся необхідна інформація для вступників ОП Управління міжнародним бізнесом доступна на сайті Приймальної комісії університету за посиланням: <https://admission.pnu.edu.ua>. Правила введені в дію наказом ректора №336 від 13.07.2022 р. і знаходяться на сайті університету (<https://admission.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/6/2022/07/Правила-прийому-ПНУ-2022-липень.pdf>). Оскільки спеціальність 073 "Менеджмент" відноситься до кон'юктурних то вступ на ОП проводиться на базі ОР бакалавр (із складанням МТНК (магістерський тест навчальної компетентності) та фахового вступного іспиту з спеціальності) і ОР магістр, спеціаліст (із складанням МТНК (магістерський тест навчальної компетентності), або усної співбесіди з іноземної мови (для небюджетних пропозицій) та фахового вступного іспиту з спеціальності) (<https://cutt.ly/yViKVlv>). Проте в звіті самооцінювання не вказано, що потрібно мотиваційний лист. Це є особливістю вступної кампанії. На зустрічі 11 з допоміжними структурними підрозділами цей факт підтверджено відповідальним секретарем приймальної комісії Е. Лапковським (відео).

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Питання визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО, регулюється Положенням про академічну мобільність учасників освітнього процесу Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника <https://cutt.ly/3ViK1w7> та Положенням про порядок визначення академічної різниці та перезарахування навчальних дисциплін в Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника <https://cutt.ly/7ViK277>. Дані Положення оприлюднені на офіційному сайті університету. Університет визнає еквівалентними та перезараховує результати навчання учасників освітнього процесу у закладі-партнері. Застосування вказаних правил на даній ОП не спостерігалось.

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Згідно Положення про порядок зарахування результатів неформальної освіти у Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника (введено в дію наказом ректора №819 від 29.11.2019 р., із внесеними змінами наказом № 80 від 12.02.2021 р.) https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2021/02/neformalna_osvita.pdf "зарахування результатів неформальної освіти з навчальних дисциплін проводять за заявою здобувача вищої освіти на ім'я керівника структурного підрозділу (декана факультету/директора інституту) на підставі сертифіката про практику/стажування, або сертифіката про проходження тренінгу тощо". Критеріями зарахування є перелік дисциплін НП, теми та їх обсяг в кредитах ЄКТС. Повне зарахування результатів неформальної освіти рекомендують у випадку, коли вивчена дисципліна співпадає із запланованими результатами навчання (компетентностями) або має несуттєві відмінності, а також близька за обсягом і змістом (не менше 75 %). Часткове зарахування рекомендують у тому випадку, коли дисципліну визнають не повністю, і за деякими темами необхідно додатково проводити переатестацію. Випадків застосування правил визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, на ОП Управління міжнародним бізнесом за спеціальністю 073 "Менеджмент" не було.

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3.

Зі спілкування з різними фокус-групами та аналізом сайту було підтверджено той факт, що усі охочі мають доступ до інформації, обсяг якої є достатнім для того, щоб мати уявлення про вступ до магістратури за даною ОП.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3.

Слабкі сторони, недоліки: відсутня практика перезарахування результатів навчання у неформальній освіті. Рекомендовано: ознайомлювати здобувачів освіти з процедурою перезарахування результатів навчання, здобутих у неформальній освіті та пропонувати конкретні курси для перезарахування. Слабкі сторони, недоліки: відсутня академічна мобільність здобувачів освіти. Рекомендовано: запровадити академічну мобільність здобувачів вищої освіти у закладах-партнерах.

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3.

Зважаючи на наведені сильні сторони і позитивні практики, а також рекомендації щодо удосконалення освітньої програми у контексті критерію 3, експертна комісія дійшла висновку, що освітня програма "Управління міжнародним бізнесом" відповідає рівню В за критерієм 3, тобто рекомендації можуть бути впроваджені у короткий строк.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

Навчання в університеті на ОП здійснюється згідно з положенням "Про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу" освітній процес на ОП реалізується у таких формах: навчальні заняття, самостійна робота, практична підготовка, контрольні заходи з відповідними методами організації і здійснення навчально-пізнавальної діяльності, стимулювання і мотивації, контролю і самоконтролю за ефективністю навчально-пізнавальної діяльності. <https://cutt.ly/GBiLqZU> Викладання на ОП проводиться у вигляді комбінацій лекцій, лекцій–дискусій, практичних і семінарських занять (застосовується методики "кооперативного навчання"), розв'язання ситуаційних завдань, аналітичних задач, самостійна робота, консультації, методи навчання враховують особливості загальної - економічних знань та змісту навчальних дисциплін на даній ОП. Для досягнення ПРН ОП Управління міжнародним бізнесом використовуються інформаційні і дистанційні технології навчання (d-learn; <https://test-d-learn.pnu.edu.ua/>) та через on-line платформи (GoogleMeet, Zoom, Cisco Webex Teams), що забезпечують ефективність засвоєння освітніх компонент. Взаємозв'язок між навчальними дисциплінами та результатами навчання (компетентностями) наведено в таблиці 5 "Матриці забезпечення ПРН відповідним компонентам ОП" (<https://cutt.ly/pBiLrqY>).

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).

Учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів у формі силабуса (<https://cutt.ly/oBiLuy7>). Значна увага приділяється використанню зручних для студента форм та методів надання освітніх послуг, інтерактивності, мобільності, праву вибору ВК ОП. <https://cutt.ly/eBiLoXO>. При цьому частина дисциплін навчального плану вивчається студентом самостійно, у тому числі з використанням ІТ-технологій і засобів дистанційного навчання. Силабуси дисциплін подано (<https://cutt.ly/8BiLaXd>). У силабусах, які додані до звіту самооцінювання за ОК 05, 09, 12 подано виключно українськомовні літературні джерела. Проте на сайті <https://cutt.ly/8BiLfH6> подано інші силабуси із зарубіжними джерелами. Література за ОК є застарілою і містить джерела 1988 року, 2007 року, 1983 року на сайті (<https://cutt.ly/SBiLjAO>) та в доданих до самооцінювання за 2015, 2012, 2011 тощо. За окремими ОК 03, 09, 11 оцінюються лекції (додані до звіту самооцінювання). Проте на сайті (<https://cutt.ly/VBiLzR8>) уже оцінка лекцій у силабусах не зазначена по ОК11 та ОК03. На зустрічі 6 зі здобувачами освіти не підтвердився факт оцінювання лекцій. Також здобувачам освіти зазначалися виконання індивідуальних завдань, які в силабусах не розписані та не визначені критерії оцінювання (<https://cutt.ly/2BiLclK>). На запит ЕГ додано типову форму силабуса на університеті, де зазначено, що оцінюються лекції (<https://cutt.ly/vBiLbRM>). У Положенні про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти ДВНЗ "Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника": <https://cutt.ly/PBiLOqA> передбачено, що заліки виставляються на останньому практичному занятті. Відповідно бали не передбачені на контроль. Критерії оцінювання є не чіткими з виставленням підсумкового балу за практичні заняття, самостійну роботу, екзамен/залік без розподілу за кожне завдання. Винятком є ОК 08.

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

В освітньому процесі та позанавчальній діяльності на ОП активно використовуються результати досліджень викладачів <https://knev.pnu.edu.ua/наукова-робота-викладачів/> та здобувачів освіти <https://knev.pnu.edu.ua/наукова-робота-студентів/>, які проводяться в рамках комплексної теми "Трансформація світової економічної системи в умовах глобалізації". Державний реєстраційний номер 0118U003971(01/01/2018-31/12/2023) <https://knev.pnu.edu.ua/тема-ндр-кафедри/>. Зокрема, в рамках наукової тематики кафедри, ст. викл. Коровчук Ю.І. 11.11.2020 року захистив кандидатську дисертацію на здобуття наукового ступеня к.е.н. зі спеціальності 08.00.02 "Світове господарство та міжнародні економічні відносини" на тему: "Трансформація трудових ресурсів світової економіки в умовах глобалізації" в МДУ, (ДК № 058758 від 09.02.2021 р.), під керівництвом гаранта програми, навчаються в докторантурі та здобувають науковий ступінь доктора економічних наук двоє розробників ОП: Когут-Ференс О.І. тема дисертації "Оцінка та прогнози розвитку світового ринку енергетики", Морозова О.С. тема дисертації "Детермінанти імплементації економічної експертизи в діяльності суб'єктів господарювання: методологія, організація, розвиток", а основні результати впроваджено у окремі ОК: "Трудові ресурси світової економіки", "Теорія сталого розвитку та соціальна безпека міжнародного бізнесу", "Міжнародне бізнес-адміністрування". У рамках ОП реалізуються такі форми включення дослідницької складової в освітній процес: виконання завдань з науковою складовою у процесі вивчення профільних дисциплін, написання бакалаврських робіт, написання наукових статей студентами під керівництвом викладачів, обговорення результатів наукових досліджень студентів і викладачів кафедри під час лекційних та семінарських

занять, участь у наукових конференціях різного рівня, науково-практичних семінарах, участь у роботі наукового гуртка кафедри, дискусійного клубу.

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

Система перегляду та оцінювання змісту освітніх компонентів ОП базується на результатах моніторингу, як результат зворотного зв'язку із науково-педагогічними працівниками, студентами, випускниками і роботодавцями, потреб суспільства. Теми кваліфікаційних робіт є актуальними, мають теоретичне і прикладне значення, відповідають сучасному стану та перспективам розвитку науки, а також враховують особистий інтерес студента (<https://cutt.ly/sBiLVOO>). Також щорічно оновлюються програми виробничої та перекладацької практик тощо (<https://cutt.ly/pBiLACV>; <https://cutt.ly/QBiLD8R>). Знаходить відображення у змісті та проведені освітніх компонентів активна участь проєктної групи ОП за межами основної роботи. Зокрема, приналежність гаранта програми та осіб з групи забезпечення ОП до практичної сфери міжнародного бізнесу вносять актуальні корективи в ОК. Оновлення змісту освітніх компонентів представляє собою систематичну роботу. На вимогу ЕГ надано протоколи обговорення ОП з стейхолдерами, де засвідчуються зміни в ОП (протокол 1 зі здобувачами, протокол 2 з роботодавцями і здобувачами, протокол 3 з роботодавцями і здобувачами). Вплив на зміст освітніх компонентів мають здобувачі вищої освіти, які в процесі навчання, під час анкетування https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLSfuhor6ESu2DrGPjT2cybVxA05VEk5ncVoLxRKKUioO6-G-VQ/viewform?usp=sf_link, та за участі у засіданнях вченої ради факультету, кафедри, висловлюють свої побажання. На тематику дисциплін впливають роботодавці, які мають можливість висловити своє бачення щодо наповнення освітніх компонентів ОП <https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLSd9187jWsc08Mc-5ylfGkQP--3ohxyWk9o7Djwfoxysm50jwbw/viewform?vc=0&c=0&w=1> та на засіданнях кафедри чи як запрошені лектори.

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

Міжнародна академічна мобільність на ОП регулюються Положенням про академічну мобільність учасників освітнього процесу ПНУіВС <https://cutt.ly/xBiL7DU> та в контексті Стратегії інтернаціоналізації університету <https://ic.pnu.edu.ua/стратегія-інтернаціоналізації/>: інтернаціоналізація наукової діяльності, академічної та наукової мобільності студентів і професорсько-викладацького складу в розрізі мобільності з університетами-партнерами <https://ic.pnu.edu.ua/угоди-про-співпрацю/>. В 2020 році 5 НПП кафедри (Михайлишин Л.І., Сталінська О.В., Родіна О.Г., Дідченко О.І., Когут-Ференс О.І., а в 2022 – 4 НПП Михайлишин Л.І., Морозова О.С., Когут-Ференс О.І., Коровчук Ю.І.) пройшли міжнародне науково-педагогічне стажування (6 кредитів ЄКТС); та ін. <https://kmev.pnu.edu.ua/стажування-гранти-та-проєкти/>

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4.

Позитивною практикою щодо Критерія 4 є: - тісні зв'язки з роботодавцями, залучення роботодавців до модернізації та підтримки ОП; - стратегія подальшого тісного залучення роботодавців до викладання окремих освітніх компонентів; - реальне поєднання навчання та наукових досліджень з впровадженням результатів науководослідної роботи студентів в освітній процес; - виконання викладачами наукових досліджень у контексті тих навчальних дисциплін, які вони викладають.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4.

Слабкі сторони, недоліки: списки літератури у силабусах містять літературні джерела більше п'ятирічної давності. Рекомендовано: оновити списки рекомендованої літератури, що наводяться у силабусах дисциплін та включити до них джерела за останні п'ять років. Слабкі сторони, недоліки: неоднакові критерії оцінювання ОК в силабусах та робочих програмах. Рекомендовано переглянути критерії оцінювання ОК та довести до здобувачів освіти. Слабкі сторони, недоліки: відсутні робочі програми на сайті кафедри. Рекомендовано: розміщувати поряд із силабусами ще й робочі програми. Недолік: через відсутність такої форми контролю як залік у силабусах та робочих програмах неможливо контролювати прогрес та досягнення цілей навчання у здобувачів освіти. Рекомендовано: передбачити бали на залік у силабусах та робочих програмах і внести зміни до Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти для контролю прогресу та досягнення цілей навчання здобувачів освіти.

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4.

Враховуючи сильні сторони і позитивні практики, а також рекомендації щодо удосконалення ОП у контексті критерію 4 експертна група дійшла висновку, що ОП загалом відповідає рівню В за критерієм 4. Слабкі сторони програми не є суттєвими.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компоненту та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

Для того, щоб оцінити знання студентів з ОК за даною ОП у ЗВО проводять контрольні заходи. Під час ознайомлення з відомостями про СО ЕГ встановила, що система оцінювання знань здобувачів вищої освіти регламентується Порядку організації та проведення оцінювання успішності студентів (<https://cutt.ly/1VAtfCX>). У п.1 описані види контролю знань здобувачів (поточний, модульний та семестровий (підсумковий)); п.4 – правила перекладання змістових модулів; п.5. – контроль залишкових знань (ректорський контроль); п.6 – порядок ліквідації академічної заборгованості; п.7 – порядок оскарження результатів семестрового (підсумкового) контролю. У ЗВО прийняті такі форми контролю навчальних дисциплін, як усне та письмове опитування, тестовий контроль, захист індивідуальних робіт, захист лабораторних, розрахункових робіт, доповіді на семінарських заняттях. На відповідь на запит ЕГ Пункт 3 надана інформація щодо силабусів навчальних дисциплін ОП (<https://cutt.ly/sVAahCR>), які є у вільному доступі на сторінці кафедри. Що стосується вибірових компонентів, кафедрою пропонується достатня кількість ОК. На жаль загальноуніверситетський каталог дисциплін є недоступним для ЕГ (потребує перехід до додатку DIS-portal. У відповіді на запит ЕГ Пункт 3 були розглянуті силабуси та виявлено відсутність шкали оцінювання для екзамену чи заліку, тобто здобувачі не можуть ознайомитися із критеріями та системою оцінювання теоретичних знань та практичних навичок і вмінь. При цьому Положенням про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу (<https://cutt.ly/oVUT8NU>), яке згадується у відомостях про СО прописано шкали оцінювання навчальних досягнень здобувача вищої освіти з усіх видів навчальної роботи, яке здійснюється за стобальною шкалою і переводиться у національну шкалу та шкалу ЄКТС. Також у відомостях про СО повідомляється, що РПНД та силабуси розташовані на платформі дистанційного навчання за посиланням <http://www.d-learn.pu.if.ua/>. Однак виникає повідомлення, що час експлуатації системи вийшов, а навчання проводиться на test-d-learn.pnu.edu.ua, доступ до якого для ЕГ є закритим. Позитивною практикою є використання електронного журналу академічної групи, яке регулюється Положенням про електронний журнал обліку навчальної роботи здобувачів освіти (<https://cutt.ly/SVAphrk>). Під час онлайн-зустрічей із фокус-групами ЕГ підтверджено, що поточний контроль проводиться у різних формах, зокрема, письмова, усна, письмово-усна та / або у формі тестових екзаменаційних завдань. Підсумковий контроль відбувається у формі екзамену або заліку. У ЗВО оцінювання здійснюється за 100-бальною шкалою. Здобувачі підтвердили, що критерії оцінювання ОК ОП є чіткими та зрозумілими, а детальна інформація надається здобувачам вищої освіти на першому занятті з кожної ОК.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

Відповідно до Стандарту вищої освіти зі спеціальності 073 "Менеджмент" (<https://cutt.ly/cVUSMda>) за другим (магістерським) рівнем вищої освіти атестація випускників ОП проводиться у формі захисту кваліфікаційної роботи магістра, що прописано в ОП. Методичні рекомендації до виконання магістерських робіт (<https://cutt.ly/pVAaXmE>) та перелік тем (<https://cutt.ly/iVAdWCg>) розташовані на сайті кафедри. Методичними рекомендаціями передбачається вибір теми у відповідності до тематики кафедри (бажано в методичних рекомендаціях передбачити самостійний вибір теми здобувачем та узгодження її з керівником), за результатами кваліфікаційної роботи здобувач зобов'язаний надрукувати тези під супроводом наукового керівника та сформулювати наукову новизну одержаних результатів. Останні позиції протирічать Стандарту та можуть бути подані як рекомендовані чи бажані активності здобувача. До захисту в ЕК допускаються магістерські роботи, теми яких затверджені наказом ректора університету, а їх структура, зміст, якість викладення матеріалу та оформлення відповідають встановленим вимогам, що підтверджено підписами керівника і консультантів роботи та наявністю відгуку керівника. На жаль, в методичних рекомендаціях не відображено дотримання академічної доброчесності та перевірка кваліфікаційної роботи на рівень оригінальності, що може бути рекомендовано гаранту як захід покращення випускової форми атестації здобувачів. Положенням про порядок створення та організацію роботи ЕК (<https://cutt.ly/MVUYO5A>) регулюється склад ЕК, організація і порядок роботи ЕК, підведення підсумків роботи ЕК. При зустрічі із фокус-групами (гарантами, здобувачами, академічним персоналом, випускники ОП) ЕГ було встановлено, що курсові та

кваліфікаційні роботи перевіряються на рівень оригінальності. На запит ЕГ (пункт 8) було надано посилання на договір про співпрацю з ТОВ "Антиплагіат" та договір надання послуги з ТОВ "Плагіат", що підтверджує можливість безкоштовної перевірки кваліфікаційних робіт на рівень запозичень. Під час zoom-зустрічі з адміністрацією ЗВО ЕГ були надані посилання на Накази №681 від 02.11.2021 р. та №661 від 10.11.2020 р., в яких встановлено, що наукові роботи повинні містити не більше 25% запозичень. Під час зустрічі із здобувачами, це підтвердили студенти, а також наголосили, що і курсові, і кваліфікаційні роботи перевіряються на рівень оригінальності. ЕГ перевірили розміщення захищених кваліфікаційних робіт на сайті репозитарію ЗВО (<https://cutt.ly/WVUDOav>). Електронний репозитарій формується у відповідності до Положення про Репозитарій (<https://cutt.ly/EVMGqAL>).

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

В ЗВО затверджені та розміщені у вільному доступі на офіційному сайті нормативні документи, якими регулюється процедура проведення контрольних заходів: Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу (<https://cutt.ly/oVUT8NU>), Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти (<https://cutt.ly/3VUGZrQ>), Положення про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти (<https://cutt.ly/OVUGBmg>), Положення про порядок повторного вивчення дисциплін (кредитів ECTS) в умовах ECTS (<https://cutt.ly/xVUGM6k>), Наказ Про використання тестової форми проведення семестрових екзаменів та підсумкової атестації з використанням комп'ютерних технологій (визначає можливість складання іспитів і заліків у тестовій формі за зверненням студентів) №329 від 29.05.2018 р. (<https://cutt.ly/XVUG85r>). Для врегулювання конфлікту інтересів, зокрема, під час здійснення підсумкового контролю, затверджено Положенням про Комісію з питань етики та академічної доброчесності (<https://cutt.ly/KVVqhvB>); Кодексом честі університету (<https://cutt.ly/WVjVN7E>), Положенням про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів (<https://cutt.ly/pVUYlof>), зокрема у п. 7 Порядок оскарження результатів семестрового (підсумкового) контролю. Під час zoom-зустрічей було з'ясовано, що кожен студент має доступ до системи D-learn (<https://test-d-learn.pnu.edu.ua/>), користування якою дозволяє побачити розклад, методичне забезпечення за кожною ОК та пройти контрольні заходи. Найчастіше, за словами здобувачів, використовується тестова форма оцінки знань з використанням комп'ютерних технологій. За словами студентів та академічного персоналу, конфлікту інтересів під час проведення освітнього процесу не було, а процедура повторного вивчення дисципліни та оскарження результатів семестрового (підсумкового) контролю є для них зрозумілою, однак прецедентів утворення апеляційних комісій для оскарження результатів заліків або екзаменів не було. Здобувачі вищої освіти підтвердили, що в будь-який час вони можуть передивитися освітні програми (<https://cutt.ly/iVMUp3A>), графік навчального процесу (<https://cutt.ly/aVAgoqv>), навчальний план (<https://cutt.ly/UVMY7xD>), ознайомитися із викладачами, які викладають ОК за даною ОП (<https://cutt.ly/vVMYKXi>), методичним забезпеченням практичної підготовки та підсумкової атестації (<https://cutt.ly/VVMUFnm>) та силабусам (<https://cutt.ly/sVAahCR>) обов'язкових та вибіркового компонентів. Вся інформація розміщена публічно на офіційному сайті кафедри міжнародних економічних відносин (<https://cutt.ly/RVAFika>).

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

Норми дотримання академічної доброчесності, управління процесом академічної доброчесності, види порушень академічної доброчесності та відповідальність за порушення академічної доброчесності у ЗВО регламентується Положенням про запобігання академічному плагіату (<https://cutt.ly/dVUZx7p>); Кодексом честі (<https://cutt.ly/vVUZHb4>); Положенням про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти (<https://cutt.ly/nVUZZ9e>). На сайті ЗВО є сторінка із переліком всіх нормативних актів, присвячених питанням академічної доброчесності (<https://cutt.ly/vVIRKQa>), Положення про Комісію з питань етики та академічної доброчесності (<https://cutt.ly/KVVqhvB>). У ЗВО утворений відділ запобігання та виявлення корупції (<https://cutt.ly/oVUZ7m7>), наявна гаряча лінія спілкування з ректором та телефон довіри (<https://cutt.ly/BVUXr2L>) та електронна скринька для спілкування з ректором (rector@pnu.edu.ua). Перевірка кваліфікаційних робіт студентів ОП на наявність ознак академічного плагіату здійснюється за допомогою програмних засобів Unicheck (<https://unicheck.com/>) та Plagiat.pl (<https://plagiat.pl>) на безкоштовній основі, що було підтверджено під час розмови із здобувачами. На онлайн-зустрічах з академічним персоналом та зі студентами ЕГ було з'ясовано, що в ЗВО використовується тестова форма проведення семестрових екзаменів та підсумкової атестації з використанням комп'ютерних технологій для студентів заочної форми навчання у відповідності до (<https://cutt.ly/2VMFqAL>). Випадків порушення академічної доброчесності на ОП не траплялося. Популяризація академічної доброчесності серед здобувачів вищої освіти ОП здійснюється під час зустрічі кураторів груп. На рівні ЗВО були проведені семінари "PROдоброчесність: інструменти впровадження в діяльність закладу вищої освіти" та "Академічна доброчесність: виклики, дії, успішні історії" (<https://cutt.ly/xVMZeDJ>), тренінги з питань акредитації ОП: Акредитація освітніх програм за новою моделлю: сутність, перші уроки, шляхи вдосконалення

(<https://cutt.ly/IVMXe4n>), Процедура акредитації освітніх програм у нових умовах: як покращити якість освіти? (<https://cutt.ly/nV1eOz2>). В ЗВО організовано Інститут гарантів (<https://cutt.ly/sV1rmyu>) в складі Центру забезпечення якості (<https://cutt.ly/AV1tqCx>). У ЗВО впроваджено принципи академічної доброчесності. Під час зустрічей із здобувачами ЕГ получили підтвердження щодо вони можуть бути притягнуті до відповідальності за порушення академічної доброчесності (повторне оцінювання, проходження ОК, позбавлення стипендії тощо). За відомостям про СО в 2021 р. здобувачем були перевищені допустимі % запозичень у кваліфікаційній роботі, однак зауваження були виправлені і роботу було допущено до захисту в ЕК.

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5.

Наявні нормативні документи чітко регламентують критерії оцінювання та форми контролю. Критерії оцінювання заздалегідь оприлюднюються, є чіткими і зрозумілими для здобувачів. Розроблена нормативна база є ґрунтовною та дозволяє забезпечити академічну доброчесність.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5.

При атестації здобувачів бажано передбачити самостійний вибір теми здобувачем та узгодження її з керівником; друкування тез за результатами кваліфікаційної роботи повинно мати рекомендаційний характер, що дозволить підкреслити використання студентоцентрованого підходу, впровадженого до освітнього процесу у ЗВО; бажано, щоб методичні рекомендації відображали дотримання вимог академічної доброчесності та передбачали перевірку кваліфікаційної роботи на наявний рівень запозичень. Рекомендація: переглянути методичні рекомендації щодо підготовки, написання та захисту кваліфікаційної роботи.

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5.

Експертна група зробила висновок про загальну відповідність ОП Критерію 5. Недоліки є незначними і не знижують якості ОП, можуть бути виправлені в найближчому часі.

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

Університет має потужний науково-педагогічний потенціал забезпечення повноцінної освітньої і наукової підготовки магістрів <http://surl.li/dfmyh> Аналіз наукових профілів штатних викладачів на сайті університету дозволяє зробити висновок, що сформоване на факультеті наукове середовище має значну питому вагу фахівців, що мають достатню кількість публікацій, тематика яких в цілому відповідає науковому напрямку ОП, серед яких є статті у періодичних виданнях зарубіжних країн, які включені до наукометричних баз Scopus або Web of Science. Позитивною практикою є тенденція відбору майбутніх викладачів серед випускників та аспірантури. На підвищення професійного рівня спрямоване "Положення про підвищення кваліфікації НПП у ДВНЗ "ІНУіВС" <https://nauka.pnu.edu.ua/стажування>.

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

В університеті функціонує Положення про порядок заміщення посад НПП (<https://pnu.edu.ua/wpcontent/uploads/2019/01/Положення.pdf>). На підвищення професійного рівня спрямоване "Положення про підвищення кваліфікації НПП у ДВНЗ "ІНУіВС" <https://nauka.pnu.edu.ua/стажування/> НПП ОП "Управління міжнародним бізнесом" мають можливість підвищити кваліфікацію в рамках академічного

співробітництва <https://kmev.pnu.edu.ua/акад-спільнота/> Позитивною практикою є функціонування в університеті безкоштовних програм підвищення кваліфікації для викладачів: https://ciot.pnu.edu.ua/educational_program/
<https://ipodp.pnu.edu.ua/курси-підвищення-кваліфікаціїтрени/>

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

Університет активно залучає до організації та реалізації освітнього процесу роботодавців, які мають практичний досвід з напрямку ОП. Кафедра плідно працює на залучення роботодавців до освітнього процесу. Підтвердження цього є: 1) наявність відкритих лекцій; 2) активна участь роботодавців у виїзних та університетських захистах дипломних робіт; 3) День кар'єри ЄС <http://surl.li/dfndv>; 4) участь у процесі керування стажуваннями та випускними кваліфікаційними роботами. Позитивною стороною участі роботодавців в освітньому процесі є можливість надання інформації про свої підприємства студентам та пропозиції найкращим студентам щодо роботи за фахом та проходження перекладацької і виробничої практик, відповідно до "Положення про організацію та проведення практики у ДВНЗ "ПНУіВС" <https://nmv.pnu.edu.ua/wpcontent/uploads/sites/118/2019/11/наказ-805.pdf>.

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника активно залучає до своєї діяльності професіоналів-практиків, експертів та представників роботодавців до участі в аудиторних заняттях, атестації, керівництві дипломними роботами магістрів. На постійній основі функціонує проектно-освітній центр Агенти Змін (<http://agentyzmin.pnu.edu.ua>), який активно сприяє налагодженню співпраці між університетом та роботодавцями. Базами практики виступають підприємства (установи, організації) різних видів та форм власності <http://surl.li/dfnhu>. Впродовж навчального року систематично організовуються зустрічі з професіоналами в галузі економіки (<https://pnu.edu.ua/blog/2019/06/12/12402/>). Крім того, за ініціативою кафедри для здобувачів вищої освіти систематично проводиться курси лекцій гостьового професора кафедри д.е.н., проф. Калініної С.П. <http://surl.li/dfnhu> Активність роботодавців у такого роду співпраці із ЗВО зумовлюється встановленням довгострокових відносин на основі підписаних угод і взаємовигідністю цієї співпраці через подальше працевлаштування кращих випускників ЗВО.

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

Спираючись на законодавство України (<https://cutt.ly/ljiHXEO>) в університеті функціонує система надбавок викладачам за стаж роботи, вчені звання та наукові ступені. Створено систему підвищення кваліфікації науково-педагогічних кадрів, яка сприяє професійному розвитку викладачів. Проводяться дослідження у різних галузях виконання прикладних досліджень і розробок. Розвиток наукового потенціалу є однією з основних цілей університету. Залучення професорсько-викладацького складу до проведення наукових досліджень є додатковим підтвердженням професійного розвитку викладачів. Професійному розвитку також допомагає проведення семінарів, конференцій, симпозіумів, конгресів, співробітництво із науковцями закордонних та вітчизняних навчальних закладів <http://agentyzmin.pnu.edu.ua/ua>, https://kmev.pnu.edu.ua/wpcontent/uploads/sites/120/2021/05/Памятка_АгентиЗмін.pdf. Викладачам надається можливість підвищення кваліфікації, стажування, навчання в аспірантурі/докторантурі, участі у програмах мобільності, національних та міжнародних конференціях, бізнес-форумах, редколегіях наукових фахових видань (у тому числі у Scopus, Web of Science). Інноваційною практикою в контексті цього критерію є процедури моніторингу рівня професіоналізму викладача, які відображено в Положенні про рейтингове оцінювання ефективності роботи <https://pnu.edu.ua/документи/>, Методичних рекомендаціях до організації відкритих занять, взаємовідвідування та контрольних відвідувань <http://surl.li/bgbsh>. Однак, ЕГ рекомендує посилити інформаційну роботу щодо ознайомлення здобувачів та викладачів ПНУіВС з різноманітними грантовими програмами сама з ОП 073 "Менеджмент", що буде додатково сприяти їх професійному розвитку.

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

Стимулювання викладацької майстерності науково-педагогічних працівників врегульовано Положенням підтримку НПП університету. Передбачено матеріальне заохочення викладачів, преміювання. За досягнення у науковій та педагогічній діяльності науковці мають змогу отримати державні нагороди, звання, грамоти, подяки. Також, стимулювання майстерності НПП передбачає організацію в університеті тренінгів, семінарів, зокрема в рамках Наказу МОН <http://surl.li/dfnnd>. Позитивною практикою є надання творчої відпустки для закінчення дисертаційних робіт, написання підручників, монографій НПП (Положення про порядок надання творчих відпусток <https://pnu.edu.ua/документи/>).

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6.

ОП, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання. Процедури конкурсного добору НПП для успішної реалізації освітньої програми є прозорими і відбуваються відкрито. Університет залучає роботодавців до обговорення ОНП, проведення зустрічей з роботодавцями на постійній основі. В Університеті розроблено чітку, зрозумілу і дієву систему мотивації НПП, що стимулює НПП до професійного розвитку та підвищення викладацької майстерності.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6.

Слабкі сторони, недоліки: недостатня відповідність ОК в контексті посилення зв'язку зі специфікою ОП "Управління міжнародним бізнесом". Рекомендація: посилити відповідність ОК в контексті посилення зв'язку зі специфікою ОП "Управління міжнародним бізнесом" шляхом збільшення кількості профільних публікацій.

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6.

Результати опитування здобувачів вищої освіти підтверджують задоволеність рівнем викладання на ОП, аналіз тематики наукових досліджень та публікацій НПП, а також підтверджений факт проходження ними відповідного фахового підвищення кваліфікації підтверджує академічну і професійну кваліфікацію викладачів. Наявні можливості для професійного розвитку і підвищення викладацької майстерності. Однак, необхідність посилити публікаційну активність викладачів, зокрема у наукометричних виданнях та популяризації серед здобувачів та НПП різноманітних грантових програм зумовило загальну оцінку Критерію 6 на рівні В.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

На підставі відеозустрічей з гарантом, НПП та здобувачами експертна група переконала, що умови для навчання студентів за ОП "Управління міжнародним бізнесом" є достатніми та сприяють досягненню цілей і програмних результатів навчання. Лілія Михайлишин продемонструвала: навчальний корпус, який розміщений в центрі міста, кафедру даної ОП з обладнаними робочими місцями (комп'ютери, принтер, сканер, факс), невеликою бібліотекою (літературу з якої надають здобувачам), яка містить монографії, науковим журналом, який випускає кафедра міжнародних економічних відносин протягом 3 років з публікаціями різних авторів (випуск здійснюється на безкоштовній основі раз на рік по 2 томи), та кубки студентів зі спортивних змагань. Поруч з кафедрою розміщено інформаційну дошку, засоби протипожежної безпеки, аудиторію, яка вміщує 70 осіб зі спеціальним обладнанням (мультимедійний екран, телевізор, проектор). У холі закладу є лекційна аудиторія з мультимедійним забезпеченням та вбиральні. Працівник читального залу, в якому знаходиться література для освітнього процесу даної спеціальності, розповіла, що бібліотечний фонд містить періодичні видання, які планується переглянути з метою усунення російськомовних журналів. На другому поверсі корпусу розміщені великі навчальні аудиторії. Загалом за ОП закріплено 15 аудиторій (8 лекційних та 7 спеціалізованих комп'ютерних лабораторій інформаційно-обчислювального центру). Гарант продемонструвала додатковий вихід до центральної частини міста, біля якого розташований пам'ятник В'ячеславу Чорноволу, біля якого проводять урочисті заходи. Деканат знаходиться в головному корпусі, тому студентам зручно звертатися у разі потреби. Графік освітнього процесу розміщено на сайті кафедри. Навчання на ОП відбувається онлайн на платформах D-learn, Zoom, Webex та Google Meet. Внутрішня програма для проведення онлайн-зустрічей є унікальною тим, що одночасно можлива присутність більше 900 осіб. Вона використовується зокрема адміністрацією, але кафедра міжнародних економічних відносин проводить на ній конференції, держані іспити та захисти кваліфікаційних робіт. Дану платформу отримали внаслідок грантової програми окремого підрозділу університету "Агенти змін" (<http://agentyzmin.pnu.edu.ua/ua>), який займається науковими грантами та підготовкою проектних програм. Гарант програми пройшла стажування в даному підрозділі та їздила з метою міжнародного обміну до Польщі. "Агенти змін" – проектно-освітній центр, який вчить писати

гранти, консультує у використанні програмного забезпечення, співпрацює з територіальними громадами і допомагає складати програми розвитку.

2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника забезпечує безоплатний доступ академічного персоналу та здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладання і наукової діяльності в межах ОП "Управління міжнародним бізнесом". У ході відеозустрічі директор наукової бібліотеки Роман Дзумедзей підтвердив вільний і безоплатний доступ до фонду бібліотеки (820 000 тис. примірників), електронної бібліотеки, періодичних видань, каталогів, репозитарію, а також баз даних Scopus та Web of Science.. Здобувачі вищої освіти розповіли про Путівник студента (<http://surl.li/bgokx>) – розміщено на сайті ЗВО та сторінці кафедри, який допоміг їм при виборі саме цієї ОП і рекомендують його для майбутніх абітурієнтів. Студенти та викладачі ОП мають безоплатний доступ до мережі Інтернет. Зустріч з НПП показала, що програмного забезпечення на кафедрі недостатньо. Експертна група рекомендувала закупити спеціалізовані ліцензійні програми, або використовувати тестові версії різних бізнес-тренажерів.

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

Питання безпеки життя та здоров'я здобувачів відображені в ПНУ імені Стефаника у векторі розвитку "Студентський простір" (<http://surl.li/qlrv>). Для студентів проводять інструктажі з: безпеки життєдіяльності, дотримання обмежень задля запобігання поширенню гострої респіраторної хвороби COVID-19, правил поведінки в ЗВО, дотримання правил пожежної безпеки, поводження з незнайомими предметами та поведінки під час надзвичайних ситуацій у зв'язку з воєнним часом. Комплекс заходів представлено на офіційному сайті університету (<http://surl.li/bmozv>). Гарант програми під час огляду матеріально-технічної бази показала укриття для здобувачів, яке розраховано на велику кількість осіб, та розповіла про угоду з поштовим відділенням, яке знаходиться поруч, про використання студентами бомбосховища для збереження їх життя під час повітряної тривоги. У ЗВО функціонує навчально-виробнича лабораторія виховної та психолого-педагогічної роботи (<https://vvprr.pnu.edu.ua/>) для підтримки морально-психологічного стану в умовах воєнного часу. У відеоматеріалі було показано гуртожитки, які знаходяться в нормальному для експлуатації стані, та в якому дотримуються санітарних та теплових норм. Для задоволення потреб та інтересів студенти можуть відвідувати спортивні секції (футбол, волейбол, баскетбол, фітнес), курси з хореографії, вокалу та акторської майстерності, тренажерний зал з новітнім обладнанням, плавальний басейн та пристань для спортивних човнів. Для анонімних скарг та повідомлень здобувачі вищої освіти зазначеної ОП можуть використовувати: Скриньку довіри, поштову скриньку, телефон довіри та електронну адресу ректора rector@pnu.edu.ua.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

Освітня підтримка надається здобувачам на внутрішній платформі D-learn, Zoom, Webex, Google Meet та через особисту корпоративну електронну скриньку здобувачів. Електронний журнал був наданий експертній групі за запитом. Студенти мають змогу бачити результати своєї праці у вигляді балів, отримувати лекційні та практичні завдання, проходити тести з різних дисциплін. Інформаційну підтримку здобувачі отримують через соціальні мережі, месенджери, пошту, офіційну сторінку ЗВО (<https://pnu.edu.ua/>). Консультативну та організаційну підтримку студенти отримують від навчально-виробничої лабораторії виховної та психолого-педагогічної роботи, кафедри міжнародних економічних відносин у вигляді кваліфікованої допомоги у вирішенні особистісних та навчальних проблем, тематичних бесід, навчальних семінарів, тренінгів, майстер-класів та представників студентського самоврядування, які, не зважаючи на складні події 2020-2022 років, створюють благодійні акції та різноманітні заходи. Здобувач Верний Андрій розповів, що кафедра та психологічна служба проводить регулярні опитування стосовно навчального процесу та дозвілля. Також студенти розповіли про Молодіжний центр PARAGRAPH (<https://paragraph.if.ua/about/>), який створено для єднання та розвитку молоді Івано-Франківська через неформальну освіту, змістовне дозвілля та підтримку молодіжних ініціатив. Соціальну підтримку здобувачі вищої освіти отримують через надання різного роду допомоги та стипендійне забезпечення (<http://surl.li/kxsu>). Також на ОП практикують отримання недержавних стипендій Фонду Інституту Східноєвропейських досліджень та стипендії Фондації Лозинських (США). Експертна група дійшла висновку, що ПНУ імені Стефаника забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою "Управління міжнародним бізнесом".

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

ПНУ імені Василя Стефаника створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами. У цьому експертна група переконатась у ході дистанційної зустрічі з гарантом та на основі відеоматеріалу, який був наданий. Навчальний корпус обладнаний широкими дверима, підйомником, пандусами з поручнями, кнопкою виклику чергового, спеціальними туалетними кімнатами. Здобувачі, що мають інвалідність, матері дітей до 1 року можуть навчатися за індивідуальним графіком відповідно до "Положення про порядок навчання студентів за індивідуальним графіком" (<http://surl.li/aytko>). Студенти можуть навчатися дистанційно на платформі D-learn (<https://test-d-learn.pnu.edu.ua/>). В університеті розроблений план-графік пристосування приміщень для осіб із обмеженими фізичними можливостями та інших маломобільних груп (<http://surl.li/dfzqq>). Також у ЗВО розроблені такі документи як : "Порядок супроводу осіб з особливими потребами" (<https://cutt.ly/pCFEBoW>) та "Положення про організацію інтегрованого навчання осіб з особливими освітніми потребами у вищих навчальних закладах" (<http://surl.li/dfzqu>). Наразі на ОП "Управління міжнародним бізнесом" особи з особливими освітніми потребами не навчаються.

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

У ПНУ імені Стефаника чітка і зрозуміла політика та процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема, пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка регламентується такими документами: Закон України "Про внесення змін деяких законодавчих актів України щодо протидії булінгу (цькуванню)" № 2657-VIII від 18 грудня 2018 року, Наказ № 148 від 31.03.2022 р. Про введення в дію Положення про організацію запобігання та протидії насильству (в т.ч. булінгу) в освітній громаді університету, Додаток до Наказу № 148 від 31.03.2022 р. Про введення в дію Положення про організацію запобігання та протидії насильству (в т.ч. булінгу) в освітній громаді університету, План заходів з попередження булінгу та насильства в освітньо-виховному просторі (2021-2022 навчальний рік), Наказ №155 від 07.03.2019 р. Про заходи з метою попередження булінгу та насильства в освітньому просторі, розміщеними на сайті Навчально-виробничої лабораторії виховної та психолого-педагогічної роботи (<http://surl.li/bmoxz>). Наказом ректора від 18.10.2013 року № 300к відбулося призначення провідного фахівця ректорату з питань запобігання та виявлення корупції (<http://surl.li/cziko>) з функціональними обов'язками якого можна ознайомитися за посиланням (<https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/12/Anticorrupt.pdf>). Здобувач вищої освіти Верний Андрій розповів, що випадків конфліктних ситуацій на ОП не було, але інформацію стосовно звернень та подальших дій отримував.

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7.

Матеріально-технічна база ПНУ імені Стефаника забезпечена аудиторіями зі спеціальним мультимедійним забезпеченням (проектори, екрани, телевізори, ноутбуки, принтери), бібліотечним фондом, який становить 820 тис. примірників, комп'ютерні лабораторії з достатньою кількістю ПК для досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання. Здобувачі вищої освіти та академічний персонал мають безоплатний доступ до мережі Інтернету, бібліотеки, тренажерної зали, спортивних секцій та плавального басейну. Для дистанційної форми навчання використовуються платформи D-learn, Zoom, Webex, Google Meet. Позитивною практикою закладу є проектно-освітній центр "Агенти змін", який займається науковими грантами, консультацією та підготовкою проектних програм Випадків конфліктних ситуацій на ОП "Управління міжнародним бізнесом»" зафіксовано не було.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7.

Недоліки: недостатня кількість програмного забезпечення на ОП. Рекомендації: експертна група рекомендувала поповнити програмне забезпечення спеціалізованими ліцензійними продуктами та використовувати безкоштовні бізнес-тренажери під час практичних та лабораторних занять.

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень B

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7.

ЕГ встановлено, що фінансові та матеріально-технічні ресурси забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти. Існує чітка та зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій. Застосування цілісного підходу в оцінюванні виявлених фактів та їх контексту дозволило встановити, що освітня діяльність за програмою "Управління міжнародним бізнесом" загалом відповідає даному критерію з невеликими, що не є суттєвими. Тому, загальна оцінка за Критерієм 7 в повній мірі відповідає рівню "В".

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

Розроблення, затвердження, моніторинг та періодичний перегляд ОП регламентується Положенням про ОП (<https://cutt.ly/eVUBx8G>), р.1, р.3, р.4, р.5, у якому розглядаються вимоги, функції, права та обов'язки гаранта. У ЗВО розроблені методичні рекомендації з розробки ОПП і ОНП та навчальних планів першого і другого рівня вищої освіти (<https://cutt.ly/SV4AJT4>); дотримання цих рекомендацій дозволяє конкретизувати та уніфікувати усі ОП та навчальні плани ЗВО. ОП та навчальний план представлена на сайті кафедри міжнародних економічних відносин (<https://cutt.ly/oV4SxGF>) у вільному доступі за 2022 р. Зміни ОП представлені у Протоколах спільного засідання кафедри із роботодавцями та здобувачами освіти щодо оновлення ОП, які були надані гарантом на прохання під час онлайн зустрічей. Перше засідання відбулося 23.12.2020 р. (протокол №1 (<https://cutt.ly/AV62gU5>)); друге – 21.05.2021 р. (протокол №2 (<https://cutt.ly/AV62let>)); третє – 03.06.2022 р. (протокол №3 (<https://cutt.ly/wV62bQF>)). У спілкуванні з фокус-групами з'ясовано, що програма існує 3 роки (з 29.08.2019 р.) та переглядалася на вимогу НПП (І.І. Михайлишин, О.В. Сталінська), роботодавців (І.О Дідченко, О.В. Ференс, Д.Д. Виєровський, А.Ф. Момот, М.М. Бойко) та здобувачів (Б.Д. Іщенко, С.М. Данів, Г. Дідорак, В.І. Андрусяк, Т.Р. Верний, А.Р. Верний), які приймали участь у спільних засіданнях кафедри. За відомостями про СО з'ясовано, що у ЗВО регулярно приймаються ухвали конференції трудового колективу (<https://cutt.ly/fV6biiu>), в яких рекомендовано продовжити практику організації тренінгів з гарантами ОП та системного моніторингу якості надання освітніх послуг, провести підготовку до процедур акредитації освітніх програм у 2022–2023 н.р. У спілкуванні із здобувачами, самоврядуванням, НПП було з'ясовано, що всі групи стейкхолдерів проходять два рази на рік опитування щодо якості освітнього процесу, результати яких акумулюються гарантом та робочою групою, для чого на сайті кафедри надані координати для зворотного зв'язку (kaf_mev@pnu.edu.ua, lilia.mykhailyshyn@pnu.edu.ua, yuriy.korovchuk@pnu.edu.ua, tel:0342752027). ЗВО з'ясовує рівень задоволеності ОП та можливі напрями її удосконалення шляхом анкетування усіх стейкхолдерів (<https://cutt.ly/5V4G1BE>). Однак, ЕГ не побачили на сайті кафедри опрацьовані результати даних опитувань. Центр забезпечення якості освіти проводить опитування щодо провадження ОП (<https://cutt.ly/sV4Hc4G>), однак дані результати не є репрезентативними, що ускладнює їх інтерпретацію та можливість враховувати при удосконаленні ОП. Разом з тим, опрацьовані результати анкетування зовнішніх та внутрішніх стейкхолдерів не доводяться до широкого кола зацікавлених сторін, що найзручніше реалізувати шляхом розміщення їх на сайті ЗВО. Інформація щодо оцінювання студентами НПП "Викладач очима студента" <http://poll.pu.if.ua/>, враховується при оцінюванні академічного персоналу, який проходить конкурс на зайняття вакантної посади, що було з'ясовано під час онлайн зустрічі ЕГ із здобувачами.

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Діюча ОП представлена на сайті кафедри міжнародних економічних відносин (<https://cutt.ly/oV4SxGF>) за 2022 р., де з нею у вільному доступі можуть ознайомитися здобувачі ЗВО та представники студентського самоврядування. На рівні ЗВО представники студентського самоврядування (Н.С. Дюк, В.Я. Вовк) включені до складу ректорату (<https://cutt.ly/lBqwhT1>) та представляють інтереси студентів, що прописано у Положенні про студентське самоврядування (<https://cutt.ly/nVOjlgH>). Також В.І. Лялюк, т. в. о. голови студентського сенату та О.В. Бойко, секретар голови студентського сенату, входять до складу Ради з якості (<https://cutt.ly/MBquQFR>). Діяльність органів студентського самоврядування спрямована на удосконалення навчального процесу, підвищення його якості, забезпечення виховання духовності та культури, формування активної соціальної позиції студентів. На засіданнях яких проходить обговорення, схвалення, затвердження ОП зі змінами до них (<https://cutt.ly/VRTMVog>). За положенням Про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти (п.п.4.20) для врахування думки студентів щодо якості та об'єктивності системи оцінювання проводяться щорічні соціологічні опитування студентів і випускників, а також студентський моніторинг якості освітнього процесу (<https://cutt.ly/oBqwUsl>). Здобувачі ЗВО та студентське самоврядування у спілкуванні підтвердили, що у кінці кожного семестру їх опитують щодо задоволеності освітнього процесу. Здобувачі Валерій Андрусяк, Тарас Верний та Андрій Верний підтвердили під час zoom-зустрічей, що вони приймали участь в процесі оновлення ОП. Під час онлайн зустрічі із головою студентського Сенату університету В. Лялюк, було з'ясовано, що представники студентського самоврядування приймають участь в організації анонімних опитуваннях здобувачів. Усі позитивні моменти, пропозиції та зауваження щодо якості освітнього процесу здобувачі можуть надавати на телефон довіри, гарячу лінію з ректором через електронну скриньку: rector@pnu.edu.ua. Дані факти було підтверджено під час зустрічі зі студентами. На сайті ЗВО висвітлено окремо результати опитування здобувачів за курсами та групами навчання щодо задоволеності освітнім процесом

(<https://cutt.ly/WVORNpT>). ЕГ встановлено, що думка здобувачів ОП береться до уваги під час розробки або оновлення ОП, проте здобувачі ОП не включені до робочої групи. Хоча у Положенні про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти (<https://cutt.ly/OVUGBmg>) передбачено, що до складу робочої групи входять провідні фахівці з даної спеціальності, представники студентського самоврядування та роботодавців (п. 2.4). До робочої групи по розробці ОП, яка представлена для акредитаційної експертизи включено лише науково-педагогічні працівники ЗВО.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

У Положенні про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу передбачено, що підставою для внесення змін в діючі ОП є пропозиції стейкхолдерів (<https://cutt.ly/oVUT8NU>); у Положенні про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти (<https://cutt.ly/OVUGBmg>) передбачена участь роботодавців (п.п. 2.4) у моніторингу та затвердженні ОП. У п.п. 2.8, вказано, що перегляд ОП відбувається за результатами їхнього моніторингу; критерії, за якими відбувається перегляд ОП, формуються в результаті зворотного зв'язку з НПП, студентами, випускниками і роботодавцями. За протоколом №1 від 23.12.2020 р. (<https://cutt.ly/AV62gU5>) спільного засідання кафедри щодо оновлення ОП було з'ясовано, що О.І. Дідченко, директорка ТОВ "Інноваційна компанія "Візеріон", запропонувала врахування управління інновацій як об'єкта досліджень; О.В. Ференс, директор ТОВ "Калуш-транс", – додати до дисциплін циклу професійної підготовки ОК Логістичний менеджмент у міжнародному бізнесі. На другому засіданні (протокол №2 від 21.05.2021 р. (<https://cutt.ly/AV62let>)) Д.Д. Втерковський, генеральний директор ДП ВО "Карпати", та А.Ф. Момот, директор ТОВ "ІТБ", порадили додати до дисциплін циклу професійної підготовки ОК Діджиталізація та кібербезпека підприємств у сфері міжнародного бізнесу, а М.М. Бойко, директорка ТОВ "Фірма "Надія", – ОК Міжнародне бізнес-адміністрування. Під час зустрічі із фокус-групами О.І. Когут-Ференс була присутньою на двох зустрічах, по-перше, як к.е.н., доц. кафедри, а, по-друге, як заступниця директора ТОВ "Калуш-транс". Вона підтвердила активну участь в моніторингу та оновленні ОП як роботодавця та врахування усіх пропозицій. На думку ЕГ роботодавців доцільно включати до робочої групи, керуючись нормативними документами ЗВО (<https://cutt.ly/OVUGBmg>). Під час опитування фокус-групи з роботодавцями з'ясовано, що їх залучають до процесу моніторингу ОП. Гарантом були надані рецензії-відгуки роботодавців (О.В. Ференс, директор ТОВ "Калуш-транс"; І.В. Перезова, директорка ГО "Науково-дослідний та консультативно-практичний центр бізнесу, маркетингу та права"; І.І. Михайлишин, директорка ПОА "Нове життя"; О.М. Слободян, директор ТОВ "Житловий комплекс комфорт-класу "Молодіжний"; ТОВ "Комплексмістобуд", директор С.Б. Гандзюк). Усі договори з роботодавцями та відгуки на ОП наведені у відкритому доступі на сайті кафедри (<https://cutt.ly/MBqgtFu>). Під час zoom-зустрічі роботодавці відзначили, що вони мають пропозиції та рекомендації щодо вдосконалення ОП, готові до співпраці і діалогу та періодично проходять анкетування на сторінці кафедри (<https://cutt.ly/JBqdLgb>). Отже, роботодавців, можна вважати повноцінними партнерами, які залучені до перегляду, моніторингу та оновлення ОП. Зважаючи на значний потенціал роботодавців, доцільним, на думку ЕГ, долучати їх до освітнього процесу через організацію практичної підготовки, читання лекцій та головування на ЕГ.

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

Під час зустрічі із адміністрацією та академічним персоналом, було з'ясовано, що у ЗВО функціонує Асоціація випускників (<https://cutt.ly/bVOLWuA>), основними завданнями якої є розбудова корпоративної культури, брендингу та маркетингу ЗВО, шляхом об'єднання та консолідації випускників, залучення випускників задля формування передумов комунікації, збереження традицій та духовних цінностей університету. За інформацією відомостей про СО кафедра підтримує зв'язок із випускниками за допомогою соціальних мереж (сторінка кафедри у facebook (<https://cutt.ly/3BqvrNV>), instagram (<https://cutt.ly/cBqhq2U>), ЗВО у youtube (<https://cutt.ly/cBqvfhS>)). На zoom-зустрічі із випускниками було з'ясовано, що випускники підтримують зв'язок із гарантам та викладачами, приймають участь у рецензуванні наукових робіт та круглих столах, організовують практичні заняття та приймають участь в опитуванні як стейкхолдери ОП. ЕГ отримала підтвердження, що групи, які навчалися за ОП завжди були малочисельними, але випускники продовжують спілкуватися один з одним та підтримали ідею, що наявність у ЗВО Асоціації випускників сприятиме покращенню комунікації випускників з викладачами та гарантом. На жаль на сайті кафедри є сторінка, яка присвячена випускникам іншої ОП. Бажано організувати чати у Viber та Telegram, за допомогою яких усі пропозиції, як здобувачів, так і випускників, могли доноситися до адміністрації ЗВО. Відтак, на кафедрі відслідковують інформацію щодо кар'єрного шляху здобувачів за даною ОПП, але дана робота не має систематичного характеру, тому рекомендовано впровадити практику не лише анкетування випускників (<https://cutt.ly/DBqxbvF>), але й аналізу, врахування та оприлюднення інформації щодо кар'єрного шляху випускників.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

Система забезпечення якості у ЗВО підпорядкована Центру забезпечення якості (<https://cutt.ly/TVPNEIw>). У спілкуванні з фокус-групами було підтверджено, що реакцією системи внутрішнього забезпечення якості стала організація та проведення внутрішнього аудиту за Положенням про порядок проведення внутрішніх аудитів системи забезпечення якості (<https://cutt.ly/kVPCSO5>), яким регламентується послідовність робіт з формування та виконання програми аудиту (рис. 1). У відомостях самооцінювання вказано, що ОП проходила процедуру внутрішнього аудиту згідно Наказу №126 від 14.03.2022 р. На запит ЕГ (п.11) було надано контрольний лист проходження внутрішнього аудиту ОП, аудитором якого була Наталія Мазуренко під головуванням Олега Никифорчина (<https://cutt.ly/8VqxMmm>). Результати внутрішнього аудиту не виявили значних невідповідностей та констатують готовність проведення експертизи даної ОП. Під час онлайн зустрічі з М.В. Кузем, директором центру забезпечення якості освітньої діяльності у ЗВО, ЕГ отримала відповіді на запитання, які організована робота Центру забезпечення якості (<https://cutt.ly/TVPNEIw>). Так, звіти з внутрішнього аудиту збираються Центром забезпечення якості, аналізуються зауваження, формуються рекомендації, оформлюється розпорядження ректора, які обговорюються на кафедрах ЗВО та приймаються до виконання гарантими. Zoom-зустрічі, які були проведені з адміністративним персоналом підтвердили, що для гарантів проводяться тренінги з метою підготовки та успішного проходження експертизи ОП, що є позитивною практикою ЗВО під егідою Інституту гарантів (<https://cutt.ly/PVqbaae>).

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Результати зовнішнього забезпечення якості вищої повинні враховувати недоліки інституційного характеру, які були виявлені при акредитації інших ОП. На zoom-зустрічі із гарантом, адміністрацією та академічним персоналом було встановлено, що в ЗВО постійно опрацьовують результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти шляхом аналізу акредитаційних експертиз ОП та їх обговорення на засіданнях вченої ради та кафедр. Було наголошено на необхідності впровадження Положення про організацію запобігання та протидії насильству (в тому числі булінгу) в освітній громаді університету, який впроваджено вперше 31.03.2022 р. (<https://cutt.ly/aVqbBVp>) та позбавлення недоліків щодо організації вибору здобувачами вибіркових навчальних дисциплін (Положення про порядок реалізації здобувачами вищої освіти права на вільний вибір ОК, введено в дію 08.09.2022 р (<https://cutt.ly/pBqnoXw>)).

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

Систематична робота щодо формування культури якості у ЗВО зводиться до удосконалення ОП, оптимізації матеріально-технічної бази навчального процесу, проведення внутрішнього аудиту та врахування досвіду попередніх експертиз ОП. Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу (<https://cutt.ly/oVUT8NU>); Положення про запобігання академічному плагіату (<https://cutt.ly/dVUZx7p>); Кодекс честі (<https://cutt.ly/vVUZHb4>); Положення про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти (<https://cutt.ly/nVUZZ9e>) формують культуру якості ОП та забезпечують дотримання академічної доброчесності. Відділ запобігання та виявлення корупції (<https://cutt.ly/XVP6aXv>) керується Законом України "Про запобігання корупції" та Положенням про відділ з питань запобігання та виявлення корупції (<https://cutt.ly/xVV14Jz>). Під час zoom-зустрічі із здобувачами та НПП виявлено, що в ЗВО систематично проводиться перевірка на плагіат наукових та кваліфікаційних робіт як здобувачів так і НПП.

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8.

1. Позиція внутрішніх та зовнішніх стейкхолдерів береться до уваги під час перегляду ОП. 2. Роботодавці та інші стейкхолдери готові до співпраці та участі у розвитку ОП. 3. Позитивною практикою ЗВО є проведення гарантими тренінгів з метою підготовки та успішного проходження експертизи ОП та започаткування Інституту аудиторів.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8.

Опрацьовані результати опитування зовнішніх та внутрішніх стейкхолдерів не доводяться до широкого кола зацікавлених сторін. Рекомендація: оприлюднювати проаналізовані результати опитування стейкхолдерів на сайті кафедри, що дозволить стежити за розвитком ОП усім зацікавленим особам. До робочої групи по розробці ОП, яка представлена для акредитаційної експертизи включено лише науково-педагогічні працівники ЗВО. Рекомендація: до робочої групи по розробці ОП включити окрім НПП здобувачів та роботодавців, керуючись нормативними документами ЗВО, що буде позитивно впливати на якість освітнього процесу і дозволить стейкхолдерам напряму взаємодіяти з членами академічної спільноти. Відсутність на сторінці кафедри відгуків випускників за ОП.

Рекомендація: розмістити на сайті кафедри сторінку, яка присвячена випускникам ОП, аналіз, врахування та оприлюднення інформації щодо кар'єрного шляху випускників, що дозволить усім бажаним бачити досягнення випускників даної ОП та збільшить зацікавленість абітурієнтів до опанування даної ОП.

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8.

ОП в цілому відповідає вимогам критерію 8. Підстави, що обумовлюють оприлюднення результатів анкетування стейкхолдерів, включення здобувачів та роботодавців до робочої групи, не є критичними та можуть бути усунені в короткій перспективі та не суперечать внутрішнім нормативним документам, правилам та процедурам забезпечення якості в ЗВО.

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Правила та процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є у вільному доступі на офіційному сайті – розділ Документи (<http://surl.li/ggol>) та на сторінці Навчально-методичного відділу – розділ Положення (<http://surl.li/ykqd>) ПНУ імені Василя Стефаника, серед них: Статут Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника (<http://surl.li/dfztz>), "Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу" (<http://surl.li/jlbf>), Колективний договір ДВНЗ "Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника", Доповнення до додатку №2 по Колективному договору (<http://surl.li/dfzuc>), Додаток №7 (Правила внутрішнього розпорядку), Доповнення до додатку №7 по Колективному договору (<http://surl.li/dfzug>), "Положення про рейтингове оцінювання ефективності роботи працівників..." (<http://surl.li/bgbsh>), "Положення про рейтингове оцінювання здобувачів вищої освіти...", "Положення про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти в..." (<http://surl.li/ylor>), "Положення про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти" (<http://surl.li/yqwy>). Доступність цих документів забезпечується через їх оприлюднення та своєчасне оновлення у разі внесення змін на веб-сайті ЗВО. Інформування студентів стосовно їх прав і обов'язків систематично здійснюється гарантом ОП, кураторами груп, академічним персоналом, які викладають дисципліни на ОП "Управління міжнародним бізнесом". Після проведення відеозустрічей зі здобувачами експертна група переконатась, що усі необхідні для організації навчального процесу документи є у вільному доступі, а також, під час реалізації освітньої програми забезпечується чітке виконання усіх встановлених правил і процедур.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін.

На офіційній сторінці кафедри (<https://kmev.pnu.edu.ua/>) було оприлюднено проект ОП (<http://surl.li/dfzvh>), закріплено електроні пошти (kaf_mev@pnu.edu.ua, lilii.mykhailyshyn@pnu.edu.ua, yuriy.korovchuk@pnu.edu.ua) і номер телефону, за якими стейкхолдери можуть звертатись для надання певних зауважень, рекомендацій та пропозицій, щоб покращити якість ОП "Управління міжнародним бізнесом". Проте, результатів обговорення на веб-сайті не висвітлено. Експертна група рекомендувала висвітлювати уніфіковану таблицю з пропозиціями та рекомендаціями на сторінці кафедри.

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.

ПНУ імені Василя Стефаника своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) (<http://surl.li/dfzwt>). Під час дистанційних відеозустрічей з різними фокус-групами ЕГ переконатась, що інформування відповідних заінтересованих сторін стосовно ОП відбувається вчасно та у повному обсязі.

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9.

На офіційному сайті ПНУ імені Стефаніка та на сторінці Навчально-методичного відділу у вільному доступі розміщено нормативні документи, в яких прописано права та обов'язки учасників освітнього процесу. ОП "Управління міжнародним бізнесом", її компонентне наповнення прозоро висвітлено на сайті. Ознайомившись з освітньою програмою, вступник може зробити свідомий вибір стосовно вступу.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9.

Недоліки: на сайті кафедри не висвітлено пропозицій та зауважень зацікавлених сторін стосовно ОП "Управління міжнародним бізнесом", лише контактні дані для їх надання. Рекомендації: експертна група рекомендувала розробити уніфіковану таблицю з рекомендаціями та пропозиціями щодо ОП та розмістити її у вільному доступі.

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9.

ЕГ встановлено, що в ЗВО визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації ОП. Застосування цілісного підходу в оцінюванні виявлених фактів та їх контексту дозволило встановити, що освітня діяльність за програмою "Управління міжнародним бізнесом" загалом відповідає даному критерію з недоліками, що не є суттєвими. Тому, загальна оцінка за Критерієм 9 в повній мірі відповідає рівню "В".

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю.

не застосовується

2. Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напрямові досліджень наукових керівників.

не застосовується

3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).

не застосовується

4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проектах тощо.

не застосовується

5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проектах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

не застосовується

6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

не застосовується

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10.

не застосовується

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10.

не застосовується

Рівень відповідності Критерію 10.

не застосовується

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10.

не застосовується

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

дані відсутні

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

B

Критерій 2 . Структура та зміст освітньої програми	B
Критерій 3 . Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	B
Критерій 4 . Навчання і викладання за освітньою програмою	B
Критерій 5 . Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	B
Критерій 6 . Людські ресурси	B
Критерій 7 . Освітнє середовище та матеріальні ресурси	B
Критерій 8 . Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	B
Критерій 9 . Прозорість та публічність	B
Критерій 10 . Навчання через дослідження	<i>не застосовується</i>

За результатами акредитаційної експертизи рішенням експертної групи є **акредитація**.

Додатки до звіту:

Відсутні

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і доброчесно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Труніна Ірина Михайлівна

Члени експертної групи

Вікарчук Ольга Іванівна

Полінкевич Оксана Миколаївна

Іванова Марина Іллівна

Агура Юлія Олександрівна